

GÜNCEL SANAT

kültür sanat edebiyat dergisi

ISSN: 2149 - 3693

Yıl: 9 Sayı: 49 TEMMUZ - AĞUSTOS 2017 Ederi: 15 TL

NECATİ DERYA

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Bulgaristan Gezisi	3
Rusya'da XX. Yüzyılda...	8
Yunus	10
İnsanlar Birdi	10
Cönklerden Günışığına	11
Yiğit Aynaya Küstü	12
Karmaşa	13
Avucunda Yüreği	13
Zaman	13
Yolcu	13
Küçük Kız	14
9 No'lu Masa	14
"Bahar Geldi" Diyorsun	14
Yokuş Aşağı	15
Aşk Başlıklı Yazı Kaldı...	15
Şiir	15
Sabahattin Ali Sempozyumu	16
Çare	17
Sevgilim	17
...	17
Siz Benim İlk Aşkımınız	18
Sığındığımız Liman	22
Karızma Gücünün Suistimali	23
Seni Sensiz de Yaşarım	27
Gölgesiz Çocuklar	27
Bahar Er mi Gelmiş?	27
Bulutumuz Olsa	27
Alaçatı Gezimiz	28
Ah Bu Eski Zaman Şarkıları	29
Bahçem	29
Muhlise Hanım	30
Geçen Zaman	31
Kurum Serçeleri	31
Şerife'nin Üzüm Turşusuyla...	32
Çöl ve Can	32
Çorap Usum	32
Madem Sevmeyecektin	32
Şimdi Şehirde Akşamdır	33
Şişman	33
Memleketim	34
Afacan Çocuğun Yeğeni	35
Bugün	38
Gül Sarkıtları	38
Olabilir mi?	39
Belki Yarn	39
Son Yaprak ve Ardından...	40
Çobanlar-Çıbanlar	41
...	41
Anlasana	41
Alanya'da Güzel Günler	42
Sayılıyor	43
Duygular	43
Sıçan	44
Saklambaç...	45
Var Olmayan Hayata Yolculuk	46
Tüm Çocuklar Bizim	47
...	47
Bir Ürgüp Türküsü...	48
"Mücevher"	49
Bilgioloji	49
Yaşamak Olmalı	49

Sevgili Can Baba	Müniye Çalışkan TUĞ	50
Ahmet Özer'e Mektup	Abdülkadir GÜLER	51
Ölümler İtaat Etmezler	Çev: Erhan BALABAN	53
Yıldız Kayması	Filiz VAROL	53
Öztlü Sözler	Vahide BAYIR	54
Çocuk Gelin	Fatoş KAYALIBAY	54
...	Celal BAHAR	55
Hendese-i Marjinal IV	Dursun AYAN	55
İmbatım Mavi	Buket Işıkdoğan KÖSE	55
Keçel Memmed	Mehmet KUM	56
Mutu Yakalamak	Esmâ UZSOY	58
Keneler	Şahin KARAMAN	58
Çözülen Sır	Öznur ÖZTÜRK	58
Ateşi de Kirlentiler	Adnan SUNGUR	58
Fırtına Sessizliği	N.BAYRAKTAR	59
Gidelim	Bahar KIRCALI	61
...	Oydm NİSA	61
Göçebe Ruhlar	Mehmet Ö. YASDIBAŞ	61
Çelik Balon İçinde	Mustafa SÖYLEMEZ	61
Ay Kadar Yalnız	Zeynep FUNDA	62
Ömür Benli Hasta mı?	Mehmet ÖNDER	64
Ve Bir Nar Zaman	Özlem BOYACI	65
Soğuk Korku	Onur ABALI	66
Dostluk	Güner KUTLUK	66
Çalınan Geçmiş	Özge KIR	67
Ait Olduğum Yer	Özge SIVRİKAYA	69
Lanetsin	Murat DEMİR	70
Olmuyor	Ali KOCATÜRK	70
Oğulca	Şaban AKBABA	70
Gözlerim Türkiye'de Açıldı	Oraz YAĞMUR	71
Başımın Tacı	Mahir ROZİYEVA	71
Selam Olsun	Nilgün ÖZELCE	72
Yabancı	Hikmet Refik TUĞRAL	72
Farz-ı Mahal	Elif ER	72
Hasret	Ali ŞEN	72
Saray	Hediye Nur AKYOL	73
Gülveren	M. BAYRAMALI	73
Bilemezsin	Hatice S. MARAŞLI	74
Bağdan Üzüm Aşırma	Musa DİNÇ	75
Güneşin Öpüşleri	Gülşen ŞENDERİN	75
İki Kıta Arasında Aşk	Engin DİNÇ	76
Kedi Öyküleri'nin Ortaya...	Zühtü ULUKAPI	77
Tükenernek Çoğalrlar	Gürel SÜRÜCÜ	77
Enver'in Hikayesi	Nazmi BAYRI	78
Seher Rüzgarı	Hasan UÇAR	78
Gel Çocuk	Azmi ÜÇÜNCÜ	78

ÖNSÖZ

Değerli Güncel Sanat okurları, sevgili şair ve yazarlarımız. Hayata ve sanata tutunmak için sizlerle. Yaz mevsimine girdik. Bu sayımızla 9. Yılıma girmiş oluyoruz.

Hani söylenir ya; kimler geldi kimler geçti. 8 yılda Yayınevimiz Baygenç ile birlikte yeni yeni kitaplar yayınladık. Anadolu'da dergi yayınlamak büyük şehirlerden çok daha zordur. Yayın hayatına başladığımız günden bu yana bizimle yürüyen arkadaşlarımız olduğu gibi bizi erken terk edenler de oldu. Herkese saygı duyuyoruz.

Abonesi biten arkadaşların yenilemesini ve yanına bir arkadaş daha katmasını diliyoruz. Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Güncel Sanat

“RUSYA’NIN XX. YÜZYIL EDEBİYATINDA MUSTAFA KEMAL ATATÜRK”

Doç. Dr. Apollinaria AVRUTİNA¹ / Rusya

Bütün olarak kültür, ama öncelikle de edebiyat, tarihin tanığı ve koruyucusudur, bazen de tarihe eşlik eden politika ve ekonominin esiri olur. XX. yüzyıldaki Rus politikası ve tarihsel olayları, Rusya’nın komşu ülkelerle ilişkisi doğal olarak sadece Rus Sovyet edebiyatının gelişmesini değil, ülkedeki çeviri sürecinin gelişimini de etkiledi.

Sovyet döneminde yüksek düzeydeki uzmanlar bir sanatsal çeviri ekolü oluşturdular ve geniş bir kamuoyunun okuru için, genellikle de bilimsel editörlerin denetiminde (hatta SSCB Bilimler Akademisi’nin editörlüğünde), dünyanın neredeyse bütün ülkelerinden, eski ve yeni zengin edebi geleneklere sahip edebi örnekler çevirip yayımladılar. Çeviriler, kural olarak özgün dilden yapıldı, büyük bir ustalığa sahip oldu ve hemen her zaman sözkonusu edebiyatın ya da dilin önde gelen uzmanları tarafından yazılmış bilimsel şerhlerle, önsöz ya da sonsözlerle birlikte yayımlandı.

Rusya’da Türkiye’ye yönelik ilgi, iki ülke arasındaki eskiden sıkıntılı ilişkilere rağmen, her zaman var oldu, çünkü hem Türkiye ve Osmanlı İmparatorluğu Bizans mirasına sahipti, hem de başlıca şehri olan İstanbul-Konstantinopolis asırlar boyunca Rus kültür ve tarihinin kendine özgü bir simgesi olmuştu. Bununla bağlantılı olarak, Rusya’da devrim öncesi dönemde Osmanlılarla ve başkentleriyle ilgili, turistik niteliğe sahip birçok çalışma yayımlanmış, ayrıca Osmanlıcadan çeviriler yapılmıştı. Sovyet iktidarının yerleşmesinden sonra da, Türkiye ile Sovyet Rusya’nın politik ve kültürel ilişkileri cumhuriyetin kurulmasından sonraki ilk yirmi yılda etkin bir şekilde gelişti. Moskova’da bazı Türk sanatçılar eğitim aldı; bunlar arasında Nazım Hikmet, geleceğin gazeteci, çevirmen ve yazarı Vâlâ Nurettin, geleceğin yayımcısı, edebiyatçı ve çevirmeni Hasan Âli Ediz bulunmaktadır. Maksim Gorki’nin de, 1932 yılında Moskova’daki 1 Mayıs kutlamaları sırasında konuk olan türk yazarlara, “Türk halkı hakkında gerçekçi romanlar” yazmak gerektiğini söylediği bilinir.

Daha sonra, bilindiği gibi, 1930-40’lı yıllarda iki ülkenin ilişkileri olumsuz bir yönde ilerledi, fakat çeviri çalışması ve Rus okurların Türk edebiyatıyla tanışması hem kesilmedi, hem de çok daha etkin bir şekilde sürdü. Herhalde, bu biraz da Moskova’ya 1951 yılında göç eden Nazım Hikmet’in SSCB’de yaşamasından kaynaklanıyordu. Aralarında Türkolog ve edebiyat bilimci Radi Fiş’in de yer aldığı yetenekli çevirmenlerin çalışmaları sayesinde, Türk edebiyatı SSCB’de oldukça ayrıntılı bir şekilde temsil edildi.

Bir önemli olguyu hatırlatmakta yarar var: Rusya’ya Sovyet iktidarının kurulmasından sonra çevrilen ilk Türk eserleri arasında, Mustafa Kemal Atatürk’ün önce “Anılar”ı, daha sonra da “Nutuk”u olmuştu.

Mustafa Kemal Paşa’nın “Anılar”ı 1926 yılında, “Kızıl Yeni” (Krasnaya Nov) dergisinin Kasım sayısında yayımlandı. İsmi daha sonra Rus Sovyet türkolojisinde unutulmuş olan Türkiye araştırmacı olan ve Trabzon’da göver yapan Sovyet diplomat ve çevirmen Nikolay Raviç ile eşi Polina Raviç’in kısa önsözünde belirttiği gibi, Atatürk’ün anıları daha geniş bir şekilde Ankara’daki “Milliyet” ve İstanbul’daki “Akşam” gazetelerinde yayımlanmış, ayrıca bunlardan alıntılar başka gazetelerde, sözgelimi “Journal D’Orient” gazetesinde de yayımlanmıştı. Çeviri üzerinde çalışan, Türkiye araştırmacı olan ve Trabzon’da göver yapan Sovyet diplomat Nikolay Raviç’in eşi Polina Raviç ile “Anılar”ın birkaç metnini karşılaştırmış, birkaç yayıma dayanarak daha tam bir metin oluşturmuş, ayrıca çeviri metnine ayrıntılı bilimsel yorumlar, açıklamalar eklemiş, bazen de Mustafa Kemal’in bahsettiği ve Sovyet okurunun anlayamayacağı bazı tarihsel ve politik olaylarla ilgili ayrıntıları açıklamış.² Dergide “Anılar”ın ilk kısmı yayımlanmış; bu kısım Osmanlı İmparatorluğu’nun savaş ilan etmesinden Konstantinopolis’in müttefikler tarafından işgal edilmesine kadar olan dönemi anlatıyor. Mustafa Kemal’in “Anılar” metni yedi kısımdan oluşuyor, ama çeviri sırasında bunların üçünün orijinali daha yayımlanmaya hazır değildi ve sadece 1. kısmı ‘Kızıl Yeni’de çıktı. İçinde bilinen olaylardan bahsedildiği halde, “Anılar” şahsi bir metin. Mustafa Kemal genç bir general, gençliğine rağmen tecrübeli, askeri zafer kazanmış, zeki ve deneyimli bir yurtsever, ama askeri hizmetlerine rağmen ve yurtsever hayalleri yüzünden kendisinden yaş ve rütbe olarak kademli olan kişilerden gençliği ve deneyimsizliği yüzünden birçok kez uyarılıyor.³

“Anılar” çevirisinin metninde, Türkiye Cumhuriyeti’nin lideri olan Atatürk’ün “insani” yüzünün görüldüğü anların Sovyet sansür tarafından kaldırılmamış olması şaşırtıcı. Sovyet edebiyatında liderlerin dokunaklı sahnelerde tasvir edilmesi sevilirdi; sözgelimi Lenin, Stalin’le ilgili sayısız hikayelerde Sovyet çocukları da yer alırdı, fakat bu tarihler liderlerin portresine gerçekten şahsi özellikler eklemeydi. “Halkların babası” Stalin çeşitli temalarda eserler verdi, ama bunlar arasında “Anılar”a benzer bir metin yer almadı – lider kendisinde insan olmak gibi bir güçsüzlüğe hak görmüyordu.

“Çok küçük yaşlardan itibaren ne annemle, ne kızkardeşimle, ne arkadaşarımla yaşamaktan hoşlanmazdım, ne yaparsam yapayım tek başıma ve bağımsız olmayı severdim. Karakterimde tuhaf bir özellik daha vardı: ne annemin (babamı kaybettiğimde çok gençtim), ne kızkardeşimin, ne yakın akrabalarımın öğütlerine katlanamazdım. Aile hayatına sahip olanlar, herkesin birbirine büyük içtenlikle öğüt vermesinin kaçınılmaz olduğunu bilir. Bir seçim yapmak gerekir: ya öğütleri dinleyeceksin ya da öğütlere aldırılmayacaksın, her ikisi de kabul edilemezdi benim için.”⁴ – diye yazıyor Türk halkının Atası ve onun dingin sesi, kendi yeterliğine olan mütevazı inancı ve hissi bu insanın gerçek bir iç güce sahip olduğuna inandırıyor. Aynı zamanda, Perestrojka’dan sonra, Aleksandr Uşakov’un 2002 yılında

“Atatürk Fenomeni” adıyla çıkan kitabının önsözünde de, M. S. Meyer şöyle yazıyor: “Atatürk gibi bir şahsiyetin rötuşsuz bir portresinin tasvir edilmesi yakın zamanlara dek bahis konusu bile değildi.”⁵

Sovyetler Birliği’nde Türkçeden yapılmış ilk kitap şeklindeki çeviri, edebi ilk çeviri, Atatürk’ün Cumhuriyet Halk Partisi kongresinde okuduğu otuz altı saatlik “Nutuk”tur. Dört cilt halinde baskı SSCB’de 1929-1934 yılları arasında yapıldı.⁶

1945-1959 yılları arasında SSCB’de üç ciltlik bir “K. Atatürk’ün konuşma ve tebliğleri”⁷ başlıklı, içinde çok sayıda sorunun ele alındığı bir kitap çıktı: Türkiye’nin iç politik durumu, uluslar arası konulu, Sovyet-Türk ilişkileri, Ekim Devrimi’nin Kurtuluş Savaşı’na etkisi, ulusal egemenlik ilkeleri, Osmanlıcılığa, Panislamizme, Pantürkizme karşı olumsuz tutum gibi sorunlar yer alıyordu kitapta. Bu seri 1966 yılında daha geniş, elden geçirilmiş ve tamamlanmış bir biçimde, Atatürk’ün seçme konuşma ve tebliğleri olarak yayımlandı; editörü ünlü Rus Sovyet türkologu A. Miller’di.⁸ Bu eserde yer alan belgeler Türkiye’nin birinci ve ikinci dünya savaşları arasındaki tarihi üzerine en önemli kaynaklar sayılmaktadır.

Bir anlamda bu yayınlar Türkçeden yapılan edebi çevirilerin karakterini belirledi. SSCB’nin son yıllarında çok sayıda sanat metni yayınlandı, fakat büyük ölçüde, gerçekçilik ve özellikle de sosyalist gerçekçilik çerçevesinde yaratılmış, köylülerin, zanaatçıların, özgürlük arayan insanların yaşadıklarını anlatan eserler çevrildi. Çeşitli yazarların romanları, öyküleri, piyesleri birçok kez yayımlandı: Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Ömer Seyfettin, Sabahattin Ali. Fazıl Hüsni Dağlarca’nın şiir derlemesi büyük bir tiraj elde etti,⁹ birçok kez Türk şairlerinin eserlerinin derlemeleri yayımlandı, bunlar arasında Orhan Kemal, Melih Cevdet, Oktay Rifat, Fahri Erdinç gibi kişiler vardı.¹⁰ Sovyet döneminde yayım liderliğini elinde tutan kişi, kuşkusuz, Nazım Hikmet’ti – SSCB’de onun ve Reşat Nuri Güntekin’in eserlerinin akademik derlemeleri çıktı. Bütün olarak SSCB ideolojisine ters düşmeyen her şey yayımlandı. Bu çerçevede, Atatürk’ün seçme konuşmalarının 1966 yılında, Hruşçov döneminin kapanıp iktidara Brejnev’in geçmesinden sonra yayımlandığı gerçeğine de dikkat çekmekte yarar var: İki ülkenin ilişkilerinde süregelen çekişmeye rağmen, Atatürk’ün konuşmaları devlet ilkeleriyle çelişki içinde değildi, bu yüzden de yayımlanabili.

Fakat ülkesinin tarihini değiştiren bu lidere yönelik ilgi, sadece çeviri tarihsel ve güncel edebiyatta görünmüyordu. SSCB’nin kendi içinde de, Mustafa Kemal ve onun dönemindeki Türkiye’yle ilgili birçok kitap yayımlandı. Bunlardan bir kısmını anmakta yarar var.

1922 yazında Türkiye’ye yolculuk eden Rus Sovyet ressam Yevgeni Yevgeniyeviç Lansere, “Ankara’da Yaz” adlı bir anı kitabı yazdı, kitap 1925 yılında yayımlandı.¹¹ 1914-1915 yıllarında Osmanlı cephesinde resim etmesi için bulunmuş olan Rusya İmparatorluk Resim Akademisi’nin resim uzmanı Lansere, 1922 - 1923 yıllarında Trabzon ve Kastamonu’dan Ankara’ya geçer,

orada bir dizi karakalem Ankara manzarası ve yöre sakinlerinin portrelerini yapar: Türkler, Ruslar, Akşair şehri¹² (bugün Akşehir) çevresinde yaşayanlar, Anadolu hareketinin liderlerinin portreleri, onlarla birlikte Kürt birliğinin komutanı Fatma-Hanım-Gauş, yazar Halide Hanım, meclisin ikinci başkanı da olan kocası Adnan Bey, ayrıca Mustafa Kemal. Gezi sırasında çizimler yapma ve günlük tutma alışkanlığına sahip olan Lansere, 20’li yılların Türkiye’sini oldukça ayrıntılı bir şekilde sundu. Bunun sonucunda bir günlük ve guvaş, çini mürekkebi ve suluboyayla yapılmış, yedi albüm dolduran, bir kısmı (62 tanesi) siyah beyaz olarak yayımlanmış olan 150 çalışma oldu, bunlar arasında Mustafa Kemal’in portresi ilk portreydi.

20’li yılların başında Türkiye’de bulunan ünlü bir Sovyet yazarı, Lidya Seyfullina kurtuluş ve reform hareketine tanık olmuştu, ve 1925 yılında tuttuğu yolculuk notları “İslamdan uzaklaşan ülkede”¹³ adıyla yayımlandı. 20-30’lu yıllarda Türkiye’de Lev Nikulin¹⁴ ve Pyotr Pavlenko gibi başka Sovyet yazarları da bulundu.

Pyotr Pavlenko Türkiye’ye iki kitap ayırdı. İlk kitabı “Asya Öyküleri”¹⁵ adlı, 1929 yılında yayımlanan ve Fransız burjuva edebiyatının, özellikle de Pierre Loti’nin “oryantalist geleneği” etkisiyle yazılan bir derlemeydi. Doğu tariflerinde egzotizme yönelmesi, yazarın ilk kitabında çağdaşı olan Doğudaki sosyo-politik duruma ilgi göstermesine izin vermedi: Türkiye’nin ulusal kurtuluş hareketi ve Kemalist cumhuriyette yaşanan değişimlere ilgi göstermedi. “Asya Öyküleri”nde Kemalist Türkiye eski bir “Türk Versailles’i” görünümünde, Boğaziçi’nin ve Haliç’in kıyılarındaki eski camilerle çevrilmiş olarak anlatılır. 1930 yılında Pavlenko “İstanbul ve Türkiye” adlı, Türk toplumunun yaşamının sosyo-politik (“Ulusal Çehresi,” “Cumhuriyet Günü”) ve kültürel-tarihsel (“Sanat Çevresinde,” “Tiyatro,” “Sinema”) manzaralarını tasvir eden bir kitap çıkarttı.¹⁶

Sovyet gazeteci B. R. İzakov da, 1931 yılından itibaren Pravda’nın Londra’daki baş temsilcisi olarak atanmıştı ve birkaç on yıl boyunca bu gazetede çalıştı. SSCB’de Almanya, Fransa, İngiltere, Türkiye, ABD, Yakındoğu ve diğer bölgelere yaptığı yolculukları, çeşitli yabancı kültür adamı ve siyasetçilerle ve özellikle de Mustafa Kemal’le yaptığı görüşmeleri anlatan bir kitap yayımladı.

Dönemin Sovyet iktidarı açısından, bu yıllarda Rusya’da elbette Atatürk’e adanmış kitaplar çıktı, fakat bütün olarak bakıldığında bu yayımlar sanatsal karakterden çok bilimsel karakter taşıyordu. Yine de aslında Rusya’da Perestroyka’dan sonra çıkmış olan iki Mustafa Kemal biyografisini ele almakta yarar var.

Bu kitaplardan biri ünlü Sovyet serisi “JZL – Ünlü Kişilerin Hayatı”¹⁷ içinde yer aldı ve rus kökenli ünlü Fransız Türkolog-tarihçi Aleksandr Jevakov tarafından yazıldı (kitap Fransa’da 1999 yılında çıkan, aynı isimli kitabın çevirisiydi - Alexandre Jevakhoff. Kemal Atatürk. Paris, Tallandier, 1999). İkinci kitap da Ankara’daki Rus elçiliği eski görevlilerinden Aleksandr Uşakov tarafından yazılmıştı.¹⁸ Arşiv belgelerine dayanarak

serbest, ama tarihsel olguları çarpıtmayan bir sanatsal üslupla yazılan iki kitap da, Mustafa Kemal'in yaşam koşullarını canlı bir şekilde sunmayı ve Türk lideri sadece ulusal kahraman, tarihsel kişilik, simge olarak değil, yakınlarının, dostlarının ve mücadele arkadaşlarının gözünden, tıpkı Polina Raviç'in aktardığı "Anılar"da olduğu gibi yansıtmayı başarmaktadır.

Rusya ile Türkiye'nin son yıllarda güçlü bir şekilde gelişen ekonomik ve kültürel ilişkilerine bakarak, bu tür kitapların gelecekte de ortaya çıkmayı sürdüreceği gibi bir umudu dile getirmek boşa olmaz.

KAYNAKLAR

1 St. Petersburg Devlet Üniversitesi, Şarkiyat Fakültesi, Öğretim Görevlisi, Türkolog, Edebiyat Çevirmeni

2 Мустафа Кемаль паша. Воспоминания. Перевод Полины Равич // «Красная Новь». Литературно-художественный и научно-публицистический журнал. № 11. ноябрь. М. – Л., 1926. С. 122 - 173.

3 Там же, С. 123.

4 Там же. С. 135.

5 Ушаков А. Феномен Ататюрка. Турецкий правитель, творец и диктатор. М., 2002. С. 3.

6 Ататюрк Кемаль. Путь новой Турции. Т. I – IV, М., 1929 - 1934.

7 Речи и выступления К. Ататюрка. Институт турецкой революции. 1945 – 1959.

8 Кемаль Мустафа Ататюрк. Путь новой Турции. Т. I- IV. (IV Победа новой Турции 1921-1927). М. Соцэкгиз. 1929 - 1934г. 571 с.; Ататюрк, Избранные речи и выступления, ред. И вступит. Статья А.Ф. Миллера, М., 1966.

9 Дагларджа Ф.Х. Четырехкрылая птица. Стихи. Перевод с турецкого. М. Радуга. 1984г.

10 Однажды непременно. Стихи современных турецких поэтов: Сборник. Перевод с турецкого Радия Фиша. Предисловие Евгения Винокурова. Москва Радуга 1985г.

11 Лансере Е.Е. Лето в Ангоре. Рисунки и заметки из дневника поездки в Анатолию летом 1922 г., Л., 1925.

12 Сохраняется написание Е.Е. Лансере.

13 Сейфуллина Л. В стране уходящего Ислама. Поездка в Турцию. Л., 1925.

14 Никулин Л. Стамбул, Анкара, Измир. М., Госполитиздат, 1935.

15 Павленко П. Азиатские рассказы, изд. «Федерация», М., 1929 (изд. 2-е, 1931).

16 Павленко П. Стамбул и Турция, изд. «Федерация», М., 1930 (изд. 2-е, 1931).

17 Жевахов А. Ататюрк. Серия: ЖЗЛ. М., 2009 г.

18 Ушаков А. Феномен Ататюрка. Турецкий правитель, творец и диктатор, М., 2002.

Kitaplarınızı Baygenç Yayınları olarak yayınlatabiliriz.

alanyaguncel@gmail.com

YUNUS

Necdet TEZCAN

Yaşadığı çağdan

Elin uzatır

Yol açar, iz bırakır yarına Yunus

Aç ve açıktaysa yoksul

Yaralı bir kuş gibi çırpınır

Seveni sevileni basar bağrına

Bu günü yarınlarında yaşatır Yunus

Ah eder

Kavgaya bulutlanırsa

Sevinir barışa güneşlenince hava

Halkın dileği sevgisi Yunus

Halk dilidir hakkın sesinde

Şiirin nabzı bileği Yunus

İşlemiş heybesine

İnsanlık sevgisini

Nerde bir dertli ordadır Yunus

Bir yaprak sararsa bir gün dalında

Yerinde duramaz daldadır Yunus

Dünya nimeti yoktur gözünde

Bir hırka bir de şaldadır Yunus

Anadolu'm'un taşı toprağı

Yeşerir sevgi dostluk esince yunus

Allı turna

Sarı Zeybek söylenir

Eğilir çağlar, geçince Yunus

İrmaklar denize değil

Akar birliğe bütünlüğe

Halk dilinde koruyucudur O

Bu ailede en büyük kardeştir Yunus

Biliriz, meyveli ağacı taşlarlar

Meyveli ağaca bahçedir Yunus

Semai bir ses

Duyarsan bir gün

İlahi okuyor bilin ki Yunus

Erdemi devşirip sazın telinden

Halkla bütünleştiği köyden, şehirden

Selam söylüyor güneşten Yunus

İNSANLAR BİRDİ

Yunus Emre DİLSİZMEN

Diller ayrıydı

Çehreler apayrı

Ama gültüşmeler birdi

Ağlamalar

Sevmeler

Ayrılmalar

Susmalar birdi